

Notat

Til: Gabriel Qvigstad

Kopi til:

Fra: Institutt for psykologi

Svar fra IPS høring på rapport om arealkonsepser for NTNU

Er IPS enig i rapportens anbefalinger og konklusjoner?

Rent overordnet mener IPS at rapporten i alt for liten grad har tatt hensyn til faktiske forhold og åpenbar problematikk som vil melde seg. Til tross for ambisjonen om en samlet campus vil bla. de geografiske avstandene bli store og løsningene for noen fakulteter vil kunne preges av spredt geografisk plassering på campus. Vi ser også at myndighetenes krav til effektiv utnyttelse av areal ved nybygging snevrer inn hvilke muligheter som finnes etter hvert som campusprosjektet skrider frem. IPS vil ikke gi sin støtte til å avgi areal til romstore knutepunktsløsninger som kan komme til å gå på bekostning av egnede arbeidsplasser og læringsarena.

Arealkonsept – knutepunkt vs. plass til kjernevirksomhet?

«Rapporten anbefaler en sentralisering av noen arealer begrunnet i åpenhet, arealeffektivitet og deling. Blant annet foreslås ett hovedknutepunkt frem for flere likeverdige knutepunkt, samt samlokalisering av læringsarenaer. Hva er enhetens betraktninger rundt dette?»

Arealkonseptet omtaler såkalte «relasjoner mellom byggeklosser» hvor et av disse, «knutepunkt» dekker funksjoner som skal betjene mange og som skal plasseres sentralt. Deretter omtales byggeklossene «læringsarenaer» og «arbeidsplass» i prioritert rekkefølge. Prinsipielt bør kjernevirksomhetene våre vektlegges mest. Prioriteringsrekkefølgen som fremkommer i rapporten anses derfor uhensiktsmessig. Generelt opplever IPS at knutepunktsbegrepet har fått en alt for vesentlig plass i rapporten. Infrastruktur som

---

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 TRONDHEIM	E-post: postmottak@su.ntnu.no http://www.ntnu.no	Dragvoll, Bygg 12, nivå 5	+47 73 59 19 60 Telefaks +47	Terje Johansen Tlf: +47 73 59 09 57

Adresser korrespondanse til saksbehandlende enhet. Husk å oppgi referanse.

er knyttet til kjerneaktiviteten –forskning –er knapt nok viet plass. For vår del utgjør spesialareal knyttet til forskning rundt halvparten av bygningsmassen, et behov som det vil være særdeles viktig å ta med videre slik at vi i fortsettelsen (i et senter for psykisk helse) får tilstrekkelig og tilrettelagt laboratorie-areal til å drive eksperimentell forskning, at undervisningsklinikene blir bevart, og at fagmiljøet i psykologi holdes samlet.

Rapporten målsetter «åpenhet» (åpne rom?), «arealeffektivitet» (ny statlig norm) og «deling». Ett sentralt knutepunkt fremfor desentraliserte løsninger er tenkt å være del av løsningen for å oppnå dette. IPS er enig i konklusjonen om at knutepunkt plasseres sentralt, gitt at dette fører til en bedre arealutnyttelse i betydningen mer areal til kjernevirksomhet (arbeidsplass og læringsarena).

Vi er imidlertid opptatt av at det samtidig må være en viss fleksibilitet da en slik sentralisering for noen enheter vil være lite hensiktsmessig.

Videre forstår IPS knutepunktsbegrepet som fleksibelt – i den forstand at et minimum av tilganger/ tjenester må være tilstede for å skape et attraktivt miljø. Noen lokasjoner ved nye NTNU vil av naturlige årsaker være mer sentrale enn andre og bør da også inneholde tyngre tjenester. Rapporten burde imidlertid tatt stilling til hvilke slike store ressurser som hører hjemme under knutepunkts-organiseringen. Og, dette må i tillegg sees i sammenheng med hvor mange miljøer som vil bli foreslått atskilt fra sin naturlig tilhørende organisatoriske enhet - fordi dette gjør bildet mer komplisert (eks geografisk avstand til fakultet og dertil hørende studentservice mm).

Samlet sett mener IPS at konseptet «knutepunkt» må få lavere prioritet enn å gi studenter arbeidsrom og ansatte egne kontorer til konsentrasjonskrevende arbeid, i tillegg til god infrastruktur til forskning. IPS mener rapportens rekkefølgeprioritet (1. knutepunkt – 2. læringsarena – 3. arbeidsplass) ikke fremmer NTNUS kjernevirksomhet.

[Kontorarbeidsplasser og arealprioriteringer](#)

«Anbefalingen vedrørende kontorarbeidsplasser er todelt. Enten å etablere aktivitetsbaserte kontorarbeidsplasser innenfor statens norm for kontorarbeidsplasser, eller å gi faste plasser og øke arealrammen for arbeidsplass, dette kan ha betydning for fordeling av det samlede areal til knutepunkt og læringsareal. Hvilke betraktninger har enheten om konsekvensene rundt dette?»

Alle ansatte bør ha egne, permanente, om så svært små kontor der det er mulig å utføre konsentrasjonsarbeid. Knutepunkt ser ut til å være den faktoren i rapportene som legger mest beslag på kvm. som ellers kunne vært brukt til å sikre de ansatte faste kontorarbeidsplasser og gode læringsarenaer for studentene. IPS stiller spørsmål ved om arealkonseptet lar seg gjennomføre på en god måte gitt tilgjengelig kapasitet og tilgang på areal generelt. Campusprosjektets signaler om nedskalering av antall kvm. nybygg (la oss si - en reduksjon på 30%) forverrer bildet ytterligere.

IPS vet hvor mye areal vi trenger per i dag, og vi har tilgang på nok – og store nok læringsarenaer. I en fremtidig campusutbygging eller, for IPS sin del, ved realisering av et Senter for psykisk helse fremstår det mer uklart for oss hvordan disse arealbehovene vil bli dekket. Dette gjelder både mht. god nok tilgang på læringsarenaer og om disse er plassert i nærheten av instituttet.

Det er videre ingen tvil om at det er et sterkt ønske blant alle ansatte om å ha et eget cellekontor. All forskning underbygger behovet for konsentrasjon og ro, gitt at dette viser seg å fremme produktivitet og trivsel og redusere sykefravær. Vi har også mye veiledning på vårt institutt, hvilket gjør at vi har behov for cellekontor å møte våre studenter på. En annen løsning vil kreve svært mange møterom og mye ekstra belastning og planlegging som vil gå utover effektivitet og kontakt med studentene våre. Vi er redd for at knapphet på areal kan framtvinge bruk av såkalte aktivitetsbaserte arbeidsplasser. I sin tur vil dette føre til at mange bruker hjemmekontor til forberedelser for undervisning og til å lese/skrive i forbindelse med forskningsarbeid. Dette gir mindre mulighet for å møte kolleger i eget fag, samarbeid innen fagområdet, og vil redusere opplevelsen av tilhørighet. For teknisk –administrativt ansatte vil aktivitetsbaserte arbeidsplasser kreve mye planlegging som knytter seg til booking av rom, avhengighet av teknisk utstyr og skjerming i forhold til Personvernforordningen (GDPR). I tillegg til dette er det stor diskrepans mellom det grunnleggende menneskelige behovet for forutsigbarhet og trygghet og uforutsigbarheten som ligger i at man ikke vet hvor man til enhver tid skal sitte og jobbe. I en ellers krevende arbeidshverdag vil aktivitetsbaserte arbeidsplasser virke som en tilleggsbelastning.

I valget mellom areal til arbeidsplasser vs. læringsareal så mener IPS at «17 kvm kontor for alle» er en god løsning. Dette er også vurdert som akseptabelt i rapporten s 114.

Sentrale vs. lokale læringsarena

«Rapporten anbefaler konsentrerte varierte læringsstrøk for 1-3 års studenter. Et krav for effektiv utnyttelse av læringsarena er å prioritere sentrale, større klynger/samlinger av læringsarealer framfor lokale. Hva er enhetens betraktninger rundt dette?»

Konsentrerte læringsstrøk kan fungere og være effektivt for noen, men det er vanskelig å vurdere om konseptets fordeler veier opp for problematikk knyttet til geografisk avstand vs. tilrettelegging for identitetsskapende arealer. Rapportens anbefalinger om fysisk utforming av fremtidens læringsarena. (s 156) definerer noe som «store læringsstrøk» som skal inneholde alt undervisningsareal. Videre står det at det ikke bør være mer enn 10-15 min å gå mellom slike store læringsstrøk. Med normal gangfart betyr dette imidlertid ca. 1 km. Hvis vi bruker vårt eget institutt som eksempel, så ville dette utgjort en vesentlig forverring fra de arbeidsforhold som råder per i dag, hvor forskning, undervisning og arbeidsplass ligger i umiddelbar nærhet til hverandre (samme bygg/ nabobygg, maks 5 min). Samtidig sier ikke rapporten noe om behovet for å skulle gå mellom de ulike «læringsstrøkene». Innledningsvis heter det at hvert av disse konsentrerte læringsstrøkene skal inneholde alt som trengs av undervisningsareal.

For IPS blir det viktig at undervisningslokaler er i nærheten, helst i samme bygg. Vi har en meget stor studentmasse (ca 1200) og mye undervisning, både i store og mindre grupper på ulike nivåer, profesjon, årsstudium, bachelor og to masterretninger. Det er flere argumenter for dette, nærhet og kontakt med studenter, formelt og uformelt, samt tidsbruk for å komme seg til og fra undervisningslokaler. Med så mye undervisning vil mye arbeidstid gå tapt hvis vi må påberegne reisetid.

Skal vi la knapphet på areal definere fagplanen?

«Rapporten anbefaler konsentrerte varierte læringsstrøk for 1-3 års studenter. Et krav for effektiv utnyttelse av læringsarena er å prioritere sentrale, større klynger/samlinger av læringsarealer framfor lokale. Hva er enhetens betraktninger rundt dette?»

Å prioritere «konsentrerte varierte læringsstrøk» fremfor lokale læringsarenaer kan fremstå som et fornuftig tiltak for effektiv arealutnyttelse. Hva som ligger i prioritering fremstår mer uklart. Hvilken effekt får dette for de ulike fagmiljøene vil avhenge av mange lokale faktorer. Små fag deler «Fagland» med relevante faglige samarbeidspartnere, men hva defineres som «små-fag»? Og hva med kompliserende faktorer som at fagmiljøer som skal dele areal har ulik organisatorisk tilhørighet og ulike behov? Praktiske forhold knyttet til tilgang til læringsarenaer bør ta hensyn til lokale forhold og ikke minst ivareta vårt ansvar for forskningsbasert læring. Med nåværende studieplan har vi mange tilfeller av at bachelorstudenter i perioder har tilhold (gjennomfører prosjekter) i laboratoriemiljøet. Dette er laboratorieareal som primært benyttes til forskning men som er stort nok til å ta i mot studentgrupper. Studentene skal i sin utdanning ha både bredde og fordypning – men da må variasjonen av læringsarenaer også tillate dette.

Overordnede konsepter - begrensende?

«Er konseptene overordnet nok til at de ikke begrenser muligheten for å nå strategiske mål for utdanning og læringsmiljø, forskning, kunst, innovasjon og nyskaping og formidling, samt samarbeid med eksterne partnere?»

Konseptene for ulike typer arbeidsplasser, tilgjengelig areal osv. som omtales i rapporten er i seg selv overordnet nok og virker ikke begrensende på NTNUs evne til å nå egne mål. Men, hvis statens arealnorm på 13m2 blir førende for det videre arbeidet i Campusprosjektet vil en ev. innføring av aktivitetsbaserte arbeidsplasser kunne begrense muligheten for å nå strategiske mål. Cellekontor og nærhet til undervisningslokaler er avgjørende for å oppnå gode lærings- og arbeidsmiljø som fremmer produktivitet, god helse og well-being.

Med vennlig hilsen

Ute Gabriel
Instituttleder

Terje Johansen
rådgiver